



KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 25.5.2005  
KOM(2005) 218 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU**

**Předloha Prohlášení o hlavních zásadách pro udržitelný rozvoj**

## SDĚLENÍ KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

### Předloha Prohlášení o hlavních zásadách pro udržitelný rozvoj

Světová komise pro životní prostředí a rozvoj definovala udržitelný rozvoj jako rozvoj, který naplňuje potřeby současných generací a zároveň bere ohled na schopnost uspokojit potřeby budoucích generací. Evropská unie je pevným zastáncem prohlášení, které Organizace spojených národů učinila na „Summitu Země“ v Rio de Janeiru v roce 1992. Po následující konferenci „Rio + 5“ se Evropská unie a její členské státy zavázaly k přijetí strategií udržitelného rozvoje. Amsterodamská smlouva podepsaná v roce 1997 stanovila udržitelný rozvoj za hlavní cíl Evropské unie, jak je uvedeno v člácích 2, 3 a 6 Smlouvy o ES. V roce 2001 přijala Evropská unie v Göteborgu strategii udržitelného rozvoje. V roce 2002 přidala Evropská rada v Barceloně strategii vnější rozměr a Evropská unie aktivně podpořila závěry Světového summitu o udržitelném rozvoji, který se konal v Johannesburgu.

Evropská unie se pevně zavázala přispívat k udržitelnému rozvoji. To je také hlavní zásada všech jejích politik a činností. Evropská unie si dává za cíl vytvořit společnost, která je založená na svobodě, demokracii a dodržování základních práv a která podporuje rovné příležitosti a solidaritu v rámci generací i mezi nimi. Bude usilovat o udržitelný rozvoj Evropy založený na vyrovnaném ekonomickém růstu a cenové stabilitě, vysoce konkurenceschopném sociálně tržním hospodářství, které se zaměřuje na plnou zaměstnanost a vysokou úroveň vzdělávání a společenský pokrok, a na vysoký stupeň ochrany a zlepšování kvality životního prostředí. Aktivním přístupem může Evropská unie změnit potřebu ochrany životního prostředí a sociální soudržnosti v příležitost pro inovace, růst a zaměstnanost. Obnovená lisabonská agenda je základní součástí cíle, který zastřešuje udržitelný rozvoj, využívá také pohonu dynamičtějšího hospodářství k naplnění našich širších sociálních ambicí a ambicí v oblasti životního prostředí. Součinnost mezi těmito dvěma strategiemi nám umožní přiblížit se k dynamické a udržitelné společnosti.

Evropská unie a její členské státy se ukázaly být vedoucí silou při prosazování udržitelného rozvoje na mezinárodní úrovni a při podpoře neustálého dialogu o účinné celosvětové činnosti s ostatními zeměmi ve prospěch udržitelného rozvoje. Evropská unie je přesvědčena, že může zcela dostát svým vnitřním prioritám pouze za předpokladu, že zároveň uspěje i na světové scéně. Předloha Prohlášení o hlavních zásadách pro udržitelný rozvoj připojená k tomuto sdělení má přímo pomoci při práci na obnově strategie udržitelného rozvoje. Prohlášení znovu zdůrazňuje širokou dlouhodobou vizi udržitelnosti, určuje hlavní cíle politik a činností Unie a popisuje způsob, jakým chce Unie těchto cílů dosáhnout. Hlavní zásady odpovídají základním hodnotám dynamického evropského modelu společnosti. Podpoří náš ambiciózní program a pomohou nám dosáhnout kvalitnějších životních podmínek pro všechny v současnosti i budoucnosti.

V souladu s těmito zásadami a na základě žádosti podané na jarním zasedání Evropské rady představí Komise později v tomto roce návrh na novou, srozumitelnější a ambicióznější strategii udržitelného rozvoje. Bude obsahovat dlouhodobé směry, jasné cíle, plány a mechanismy pro účinné sledování a využije lépe součinnost mezi doplňkovými činnostmi a politikami. Do nové strategie bude plně začleněn vnitřní a vnější rozměr udržitelnosti.

## **Předloha Prohlášení o hlavních zásadách pro udržitelný rozvoj**

Udržitelný rozvoj je hlavním cílem veškerých politik Evropského společenství stanovených ve Smlouvě. Jeho cílem je neustálé zlepšování kvality života na zemi současné generace i generací budoucích. Usiluje o zabezpečení kapacity země s cílem podporovat život v celé jeho rozmanitosti. Je založen na zásadách demokracie a právního státu a dodržování základních práv, včetně svobody a rovných příležitostí pro všechny. Přináší solidaritu v rámci generací i mezi nimi. Usiluje o podporu dynamického hospodářství s vysokou úrovní zaměstnanosti a vzdělání, ochrany zdraví, sociální a územní soudržnosti a ochrany životního prostředí v mírovém a bezpečném světě a zároveň respektuje kulturní rozmanitost.

Aby dosáhly těchto cílů na evropské i celosvětové úrovni, zavazují se Evropská unie a její členské státy, jak vlastními silami tak i s pomocí partnerů, prosazovat a dodržovat tyto cíle a zásady:

### **Hlavní cíle**

#### **OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ**

Zabezpečit kapacitu země s cílem podporovat život v celé jeho rozmanitosti, dodržovat omezení přírodních zdrojů planety a zajistit vysokou úroveň ochrany a zlepšení kvality životního prostředí. Předcházet znečišťování životního prostředí a snižovat je a podporovat udržitelný rozvoj výroby a spotřeby zrušením souvislosti mezi hospodářským růstem a zhoršováním životního prostředí.

#### **SOCIÁLNÍ SPRAVEDLNOST A SOUDRŽNOST**

Podporovat demokratickou, soudržnou, zdravou, bezpečnou a spravedlivou společnost, která je otevřena sociálnímu začlenění, dodržuje základní práva a kulturní rozmanitost a která vytváří rovné příležitosti a bojuje se všemi formami diskriminace.

#### **HOSPODÁŘSKÁ PROSPERITA**

Podporovat prosperující, inovativní, konkurenceschopné, ekologicky účinné hospodářství založené na bohatých znalostech, které přináší vysokou životní úroveň a úplnou, vysoce kvalitní zaměstnanost v celé Evropské unii.

#### **SPLNĚNÍ NAŠICH MEZINÁRODNÍCH ODPOVĚDNOSTÍ**

Povzbuzovat celosvětové zřizování demokratických institucí založených na míru, bezpečnosti a svobodě a bránit jejich stabilitu. Aktivně podporovat celosvětový udržitelný rozvoj a zajistit, aby vnitřní a vnější politiky Evropské unie byly v souladu s globálním udržitelným rozvojem a jeho mezinárodními závazky.

# Hlavní zásady politiky

## **PODPORA A OCHRANA ZÁKLADNÍCH PRÁV**

Postavit člověka do středu zájmu politik Evropské unie prostřednictvím podporování základních práv, boje se všemi formami diskriminace a přispěním ke snížení chudoby na celém světě.

## **ROVNOST UVNITŘ GENERACÍ A MEZI NIMI**

Zaměřit se na potřeby současných generací a zároveň brát ohledy na schopnost uspokojit potřeby budoucích generací v EU i mimo ni.

## **OTEVŘENÁ A DEMOKRATICKÁ SPOLEČNOST**

Zaručit práva občanů na informace a zabezpečit přístup ke spravedlnosti. Rozvinout přiměřené možnosti konzultace a účasti pro všechny zúčastněné strany a sdružení.

## **ZAPOJENÍ OBČANŮ**

Posílit účast občanů při rozhodování. Podporovat vzdělávání a informovanost veřejnosti o udržitelném rozvoji. Informovat občany o jejich vlivu na životní prostředí a možnostech, které jim dovolují rozhodnout se ve prospěch větší udržitelnosti.

## **ZAPOJENÍ PODNIKŮ A SOCIÁLNÍCH PARTNERŮ**

Posílit sociální dialog, sociální odpovědnost podniků a partnerství mezi soukromým a veřejným sektorem, a podpořit tak spolupráci a společnou odpovědnost v zájmu dosažení udržitelné výroby a spotřeby.

## **POLITICKÝ SOULAD A ŘÍZENÍ**

Podporovat soulad mezi všemi politikami Evropské unie a soulad mezi místními, regionálními, vnitrostátními a celosvětovými činnostmi s cílem zvýšit jejich příspěvek k udržitelnému rozvoji.

## **ZAČLENĚNÍ POLITIK**

Podporovat začlenění hospodářských a sociálních úvah a úvah o životním prostředí, aby byly soudržné a vzájemně se posilovaly, tím, že plně využijí nástroje pro zlepšení právní úpravy, jako například vyvážené posuzování dopadů a konzultace zainteresovaných subjektů.

## **VYUŽÍVÁNÍ NEJLEPŠÍCH DOSTUPNÝCH ZNALOSTÍ**

Zajistit, aby byly politiky rozvíjeny, posuzovány a prováděny na základě nejlepších dostupných znalostí a aby byly ekonomicky stabilní a hospodárné.

### **ZÁSADA PŘEDBĚŽNÉ OPATRNOSTI**

Použít zásadu předběžné opatrnosti, pokud existuje objektivní vědecká nejistota, s cílem zabránit případnému poškození lidského zdraví nebo životního prostředí a podniknout preventivní kroky.

### **ZNEČIŠŤOVATEL MUSÍ PLATIT**

Zajistit, aby ceny odrážely skutečné náklady, které společnosti vznikly výrobními a spotřebními činnostmi, a aby znečišťovatelé platili za škody, které spáchali na lidském zdraví a životním prostředí.